

Våld mellan unga i nära relationer: Forskning i Europa – En forskningsöversikt, och preliminära resultat från Sverige

Sibel Korkmaz
Doktorand i socialt arbete
Sibel.Korkmaz@socarb.su.se

Vad är våld i ungdomars nära relationer?

Stonard och kollegor (2014) definierar *Adolescent Dating Violence and Abuse* som:

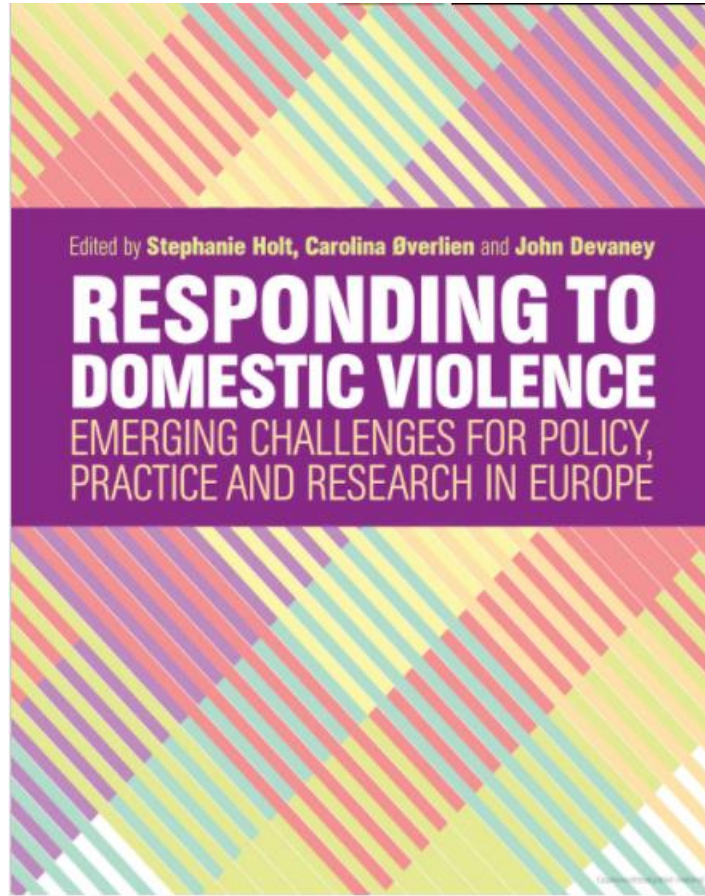
'any behaviours that are threatening, controlling, violent, abusive, harassment or stalking that are directed towards a current or former romantic partner by the other within the context of an adolescent (10-18 years old) dating relationship. This can include either or a combination of physical, psychological/emotional and sexual behaviours and can take place in person or electronically via technology (such as a mobile phone or online) and occurs regardless of gender or sexuality'

(Stonard et al 2014)

Kort om definitioner

- Engelskspråkig kontext: Dating violence, Dating Aggression, Teenage Intimate Partner Violence, Adolescent Dating Violence and Abuse ...
- Tillsynes verkar de syfta till att fånga samma fenomen
- I Sverige: Killars våld mot tjejer i nära relationer (Gottzén & Korkmaz 2013), våld mellan ungdomar i nära relationer...

”Den som är under 18 år och har utsatts för våld eller andra övergrepp av sin partner” (SOSFS 2014:4) Det är inte ovanligt att barn under 18 år utsätts för våld av flick- eller pojkvänner. [...] Även om tonåringar definitionsmässigt fortfarande är barn, kan de utsättas för partnervåld på samma sätt som vuxna. (Socialstyrelsen 2015, s. 97).

Holt, Øverlien & Devaney (2017)
Responding to Domestic Violence. Emerging Challenges for Policy, Practice and Research in Europe. Jessica Kingsley Publishers

<https://www.jkp.com>
www.adlibris.se

Korkmaz (2017) *Research on Teenage Intimate Partner Violence within a European Context: Findings from the literature.* In Holt, Øverlien & Devaney (eds.) *Responding to Domestic Violence. Emerging Challenges for Policy, Practice and Research in Europe.* Jessica Kingsley Publishers

Sibel Korkmaz

Forskning i Europa

- Forskningsfältet utvecklat i USA (t ex Kanin 1957), det senaste decenniet: ökat forskningsintresse i Europa (ex Barter 2009; Leen et al 2014; Viejo 2014; Hellevik & Överlien)
- Studier visar att tonåringar runtom Europa är utsatta (ex Barter et al 2015; De Puy et al 2014)
- STIR – Safeguarding Teenagers' Intimate Relationships – England, Bulgarien, Cypern, Italien och Norge → Sweden
Prevalencestudier
Intervjustudier med våldsutsatta ungdomar
- Dagens forskningsöversikt: Forskning med urval av ungdomar med en medelålder på 19 eller lägre

Våldsutsatthet och våldsutövande

- Våldet är ofta indelat i olika typer; fysiskt, psykiskt och sexuellt. En del studier uppmärksammar även digitalt våld (ex Hellevik & Överlien 2016; Barter et al 2017)
- Generell utsatthet (av minst en typ av våld): **23,1 %** i Belgien (Van Ouytsel et al 2017); **42,9 %** i Norge (Hellevik & Överlien 2016); **45 %** i England (Fox et al 2014)
- Utsatt för fysiskt våld: **13.4 %** i en portugisisk studie (Machado et al 2010); **21.7 %** i en spansk studie, **23 %** i en spansk/engelsk studie (Viejo et al 2016), **48.8 %** i fransktalande Schweiz (De Puy et al 2014)

Våldsutsatthet och våldsutövande

- Utövande av fysiskt våld: **7 %** i en engelsk studie (Fox et al 2014), **18,1 %** i en portugisisk studie (Machado et al 2010), **≈ 18 %** av tonåringarna i en spansk studie uppgav att de hade hållit fast, slagit, eller sparkat och/eller knuffat deras partner i ett nuvarande eller fd förhållande, jämfört med **41.9 %** i fransktalande Schweiz (De Puy et al 2014)
- Utsatthet för psykiskt våld: **95.4 %**
- Utövande av psykiskt våld: **96.3 %** (Fernández-Fuertes & Fuertes 2010)
- Utsatthet för sexuellt våld: **42 %**
- Utövande av sexuellt våld: **8.8 %** (Sebastián et al 2014)

Våldsutsatthet och våldsutövande

- 'Online emotional violence': Omkring **40 %** (STIR-studien, Barter et al 2017)
- 'Reciprocal involvement': I en italiensk/spansk-studie, rapporterade omkring **50 %** att de var involverade i reciproka våldsamma handlingar (Menesini et al 2011).
- Pojkar och flickor, som är involverade i aggressivt beteende, är generellt både offer och utövare (Viejo 2014)

Könsskillnader

- Studier indikerar att unga män oftare är utsatta för fysiskt våld jmf med unga kvinnor (Danielsson et al 2009; Jackson et al 2016). Förövaren är oftare än främling, medan kvinnor oftare rapporterar en förälder eller nuvarande eller fd partner som förövare (Danielsson et al 2009; Landstedt & Gillander Gådin 2011).
- Romito et al 2013: **43.7 %** av tjejerna och **34.8 %** av killarna svarade att de blivit våldsutsatta. Det var högre sannolikhet för tjejerna jmf med killarna att erfara negativa konsekvenser av denna utsatthet, som depression, panikattacker, ätstörningar och självmordstankar (jmf Barter et al 2017)

Könsskillnader

- Berättigande av våld påvisas vara högre bland killar (De Puy et al 2014); Ferreira et al 2014; Muñoz-Rivas et al 2011) och unga män har oftare en mer traditionell syn av män som mer dominanta, jmf med unga kvinnor (McCarry 2010)
- Våld utövat av kvinnor ses oftare som acceptabelt (Bowen et al 2013; De Puy et al. 2014; Muñoz-Rivas et al 2011)

Våld mellan ungdomar i nära relationer

Carolina Överlien, Hélène Lagerlöf, Stefan Wiklund, Sibel Korkmaz

*Syftar till att fylla kunskapsluckan om
våld mellan ungdomar i nära relationer i Sverige*

- STIR-studien; en föregångare
- Finansieras av Brottsoffermyndigheten
- Godkändes av etikprövningsnämnden i Stockholm maj 2016
- Följer vetenskapsrådets etiska riktlinjer, samt beaktar särskilt WHO:s etik- och säkerhetsrekommendationer rörande forskning om våld i nära relationer

Våld mellan ungdomar i nära relationer: A Mixed Methods Study

- Enkätstudie: 2000 gymnasieelever (15-19 år) i Sverige
- Intervjustudie: Intervjuer med 20 tonåringar (15-19 år) från hela Sverige, med erfarenhet av att blivit utsatt för våld av någon de haft en nära relation med

Informanter sökes!

Kan du hjälpa till i vårt letande?

- Ungdomar (15-19 år) med erfarenhet av att ha blivit utsatt för någon typ av våld av någon de haft en 'nära relation' med
- Oberoende av sexuell läggning, kön eller könsidentitet
- Från hela Sverige, intervjun äger rum där ungdomen själv vill. Skype är också ett alternativ

Har du blivit utsatt för bråk, trakasserier eller våld av någon du har varit ihop med eller intresserad av?

Är du mellan 15-19 år och vill vara med i en intervjustudie?

Vi söker dig som har haft en relation och blivit utsatt för bråk, trakasserier och/eller våld. Det är inte så noga vad relationen har kallats, man kan ha varit tillsammans, på G, KK, dejtad etc, det viktiga är att den ska ha varit mer än en kompisrelation. Vad du, eller den person du har haft en relation med, har för kön eller könsidentitet spelar ingen roll.

Vad innebär det att vara med?

- Intervjun genomförs av Sibel Korkmaz, forskare vid Stockholms universitet. Du bestämmer var och när intervjun ska äga rum.
- Alla personuppgifter kommer att behandlas konfidentiellt, det kommer alltså inte kunna gå att utläsa vem som har blivit intervjuad.

Vill du veta mer?

Skicka ett sms till 0736-55 26 36 eller maila Sibel.Korkmaz@socarb.su.se

Stockholms
universitet

Sibel Korkmaz

Tack! 😊

Sibel.Korkmaz@socarb.su.se

twitter @Sibel_K